

Emakumeen lana ikus-entzuteko beharraz

“EMAKUMEAK EUSKAL IKUS-ENTZUNEZKOETAN: HEZKUNTZATIK LAN MUNDURA” MAHAI-INGURUA

Lekeitioko 39. Zine Bileraren barruan, urriaren 22an (H)emen-Her(e) plataformak antolatu zuen mahai-ingurua eta bertako Kristina Zoritak moderatu. Beraien bizipenetatik aritu ziren Amara Mosteiro, Izibene Oñederra, Nahia Laka eta Eneko Sagardoy.

TESTUA ETA ARGAZKIA:
Ale Goikoetxea

Europar ekoizten diren filmen %21a baino ez dira emakumezkoek zuzendutakoak; datu horrekin eman dio hasiera Kristina Zoritak emakumea eta ikus-entzunezkoei buruzko mahai-inguruari Lekeitioko Zine Bileran. Aipatutako datua Europako sei herrialdetan egindako inkesta batean eskuratutakoa da. Finantzaioaren %84a ere gizonzkoek zuzendutako filmetara bideratzen da ikerketa honen arabera, zine eskoletan ikasleen erdiak emakumezkoak diren arren. Datuak datu, egun ikus-entzunezkoen arloan diharduten emakumeak gerizatit atera eta erreferente bilakatzeko premia azpimarratu dute beraien bizipenak elkarbanatzera gonbidatutako hizlariek.

Amara Mosteiro Euskal Herriko Zinema eskolako irakaslea, Izibene Oñederra Arte Ederretan doktorea eta animaziozko filmen egilea, Nahia Laka ikasketak eta praktiken osteko lanaldia bukatu berria, eta emakume hauen artean Eneko Sagardoy aktorea. Azken hau, hanka puntetan gerturatu da, gizonzkoa izanik, bere burua boteredunen taldean kokatzen duelako eta beraz, berba egitera baino entzutera gerturatu dela adierazi du.

Eusko Jaurlaritza burutzen ari den ikerketak dio ikus-entzunezkoak ekoiz-

ten dituzten enpresetako lau ardura-dunetatik bakarra dela emakumezkoa. Datu horrek ez du sorpresaz harrapatu Mosteiro. Bere lankideen artean “*la mujer eléctrica*” moduan ezagutzen zutela du gogoan, eta bere lan esparruan etengabe argazkilaritzarako duen gaitasuna erakutsi beharraz mintzatu da. Laka ostera, hasiberria denez, itxaropentsuago agertu da: oraindik sektorea norabidez aldatu eta emakumeek bere lekua egingo dutela dio. Gainera, apurka bada ere aldaketa ematen ari dela aipatu dute bertaratutakoek, baina hori behar den moduan gertatzeko emakumeen lana bistaratzearen garrantzia azpimarratu dute, ondorengoei emakumezko erreferenteak izatea ezinbestekoa delako.

Emakumei zuzendutako laguntzen artean gutxieneko kuota batzuk bermatu behar diren edo ez sortu da eztabaida. Laguntzak izenik gabeko proiektuetara zuzendu behar direla esan du Mosteirok, emakume zein gizonzkoak pareko. Entzuleen artean, aldiz, kontrako iritzia gailendu da, abiapuntu ezberdinetatik abiatzen garen bitartean, gutxieneko bat behintzat emakumeek egindako lanetara bideratu beharra dagoela esan dute, gutxienez pareko izango garen egoera idiliko horretara iritsi bitartean.

SARITUTAKO FILMAK:

- Film eta ekoizpen onena profesional mailan: *N'Diawaldy Bouly* (Natxo Leuzak zuzendua).
- Film eta gidoi onena amateur mailan: *Karta australa* (Maite Bidarte eta Koldo Garciak zuzendua).
- Antzar Morea saria, genero ikuspegia ongien landu duen filmari: *Beti bezperako koplak* (Ageda Kopla taldeak zuzendua).
- Saritutako beste filmak: *Xinta Dantza*; *Hasiera*; *280°* eta *Korronteari aurre*. *Euskal balezaleak Islandian*.

Erakundeei sentsibilitatea eskatu die, eta kulturari inbertitzen den diruak eman ditzakeen etekinei gutxiago erreparatzea: “Garraio publikoak ez du etekin ekonomikorik ematen eta inork ez du arlo horretan diru publikoa inbertitzea zalantzan ipintzen” kexatu da Sagardoy. Baina Oñederrak gogora ekarri du erakundeak gizartearen isla direla. Eta ni neu, ados nago azken aipu horrekin. Izan ere, entzule gisa batu garen hamar lagunenez kezkak nekez irauliko du ikus-entzunezkoen egungo panorama maskulinoa. ■